

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

-

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

Suomen Sukuhistoriallisen yhdistyksen keskeinen toimintakenttä on sukututkimus, joka liittyy läheisesti niin historialliseen tutkimukseen, yhteiskuntatieteeseen kuin lääketieteeseen. Kohteena ovat suvut, perheet ja yksilöt. Valmisteilla oleva lakiesityksen näkemys julkisviranomaisten tuottaman tiedon säilyttämisestä on yksipuolinen keskittyessään huomioimaan humanistis-yhteiskunnallisen tutkimuksen aineistoina lähinnä toimintakertomukset ja tilastollisen aineiston.

Tällä tavoin muotoiltuna laki heikentää mahdollisuuksia tehdä laaja-alaista humanistista tutkimusta, jossa pääsevät esille yksilöt ja pienemmät ihmisryhmät suurien väestömassojen ohella. Siten arkistoitavan julkisviranomaisten aineiston tulisi olla monipuolisempaa, pelkkä tilastollinen ja raportoiva aineisto kuvaa vain jäävuoren huipun toiminnasta. Arkistoitavaa aineistoon tulisi sisältyä monipuolisesti enemmän henkilökohtaisesta vaikutuksesta kertovaa tietoaaineista, esim. valmisteluaineistoa ja henkilökohtaista viestivaihtoa.

Säilytettävän aineiston tarkka rajaaminen ja erityisperusteiden vaatimus muunlaisen asiakirja-aineiston arkistoinnille edellyttää päätöksentekijöiltä hyvin pitkäaikaista ja monipuolista asiantuntemusta tutkimuksesta, arkistohoidosta ja viranomaisten tuottamasta lähdeaineistosta. Tämä toteutuu nykyisellään Kansallisarkiston neuvottelukunnassa. Arkistoinnin päätöksentekoaikaksi luonnostellun tiedonhallintalautakunnan kokoonpano ja valintaperusteet eivät tätä tue nykyisessä ehdotuksessa. Lautakunnassa tulisi olla mittavasti vankempi edustus arkisto- ja tutkimuskentältä, ja jäsenyyden huomattavasti ehdotettua kolmea vuotta pitempi. Laajoin päätäntävaltuuksin varustetun lautakunnan toiminnassa on ehdottoman tärkeää turvata yhtäältä asiantuntijuus ja toisaalta jatkuvuus.

Muuta huomioitavaa:

Yhteenvedona Suomen Sukuhistoriallisen yhdistyksen hallitus toteaa kannanottonaan seuraavaa: Näkemykset siitä, että viranomaisen tuottama tilastotieto riittää ja yksilöitä koskeva tieto voitaisiin hävittää on aivan käsittämätön. Sukututkimuksessa ja henkilöhistoriassa merkittävässä roolissa on se, että oppii tuntemaan ne henkilöt siinä määrin kuin se on mahdollista. Olisi ikävää, jos jatkossa tämä tieto tulisi hävitetyksi julkisista viranomaisarkistoista. Kuvaan kansakuntamme menneisyydestä ja sekä tulevaisuuden suunnitteluun vaikuttaa huomattavalla tavalla arkistoaineisto. Siksi on tarpeen taata sen monipuolisuus jatkossakin.

Piilahti Kari-Matti

Suomen Sukuhistoriallinen yhdistys ry - Suomen Sukuhistoriallinen yhdistys ry:n hallitus